

Strijdtechnieken

Gevolgd door:

Van eisen naar utopie

En

**De anarchisten: wat ze wel zijn,
en wat niet (S. Faure)**

De tekst Strijdtechnieken frist de kennis van concrete strijdmiddelen terug op, voor het merendeel simpel om te realiseren, sommige meer ambitieus, maar steeds in de geest van de directe actie, zijnde zonder enige vorm van machtsdelegering.

De tweede tekst, Van eisen naar utopie, beschrijft het verband tussen de directe eis en de samenlevingsverandering die wij wensen.

De laatste tekst – een klassieker in de libertaire literatuur – expliceert op een eenvoudige wijze wat "anarchisten" nu feitelijk zijn.

CNT-AIT

STRIJDTECHNIEKEN

CNT-AIT

Rijsel-Henegouwen-Vlaanderen
Lille-Hainaut-Flandres

<http://cnt-ait.be>
cnt.ait.lille@no-log.org

Strijdtechnieken

p. 4

Van eisen naar utopie

p. 13

**De anarchisten: wat ze wel zijn,
en wat niet (S. Faure)**

p. 22

Strijdtechnieken

Hetgeen volgt heeft tot doel het in herinnering brengen, laten ontdekken of populariseren van de techniek van de vakbondsstrijd, want in elke slag moet men van enkele sterke ideeën uitgaan:

☛ Meer slagen toebrengen aan de tegenpartij dan hij kan retourneren, en hem zelfs slagen toebrengen die hij niet kan retourneren.

☛ De krachtverhoudingen analyseren:

- Aantallen, met hoeveel zijn we;
- Het effect: sympathie/antipathie voor de strijd door andere loontrekkenden, door de bevolking;
- De financiële verplichtingen, dat wil zeggen de financiële middelen om de strijd voort te zetten.

☛ De uitputting van krachten vermijden, beginnen met harde acties kan een zwakte zijn: de werkgevers hebben dit soort sporadische situaties in hun beleid ingeprogrammeerd: overdraagbare productie, elders hernemen van de productie, stock, interimarbeid, financiële reserves , enz

☛ Een strijd kunnen stoppen, vermijden tot het einde door te gaan wanneer men niet in een gunstige positie is. Als een minderheid de onderneming bezet, geeft dat aan de werkgever manoeuvreerruimte om ontevredenen tegen de stakers in te zetten. De loonverliezen kunnen zo zijn dat de heropleving van de strijd moeilijk zal worden. Walging speelt tegen de mobilisatie.

☛ Oplossingen voorzien voor terugtrekking, strijd of eisen.

☛ De geschiedenis analyseren, de strategie, de doelstellingen van de aanwezige krachten : Bourgeoisie/werknemers (harde of gematigde werkgevers, zijn de gesalarieerden van het eisende type, of niet) Organisatie/ strijd (of de vakbonden eerder week, of radicaal zijn, of de strijders autonome ervaring bezitten, enz)

DE STRIJD DEFINIËRT ZICH DOOR DE LOONCATEGORIE, HET GRONDGEBIED OF DOOR DE INHOUD:

☛ **Looncategorieën:** De strijd van geschoolde arbeiders, van postbeambten of van verpleegsters, van leraren enz..., wordt een categorische strijd genoemd.

Eenzaam spreken de anarchisten zich uit voor de vrijheid. Ze hebben de hele wereld tegen zich.

Onbelangrijk. Ze zullen overwinnen.

S. Faure

Eerste (?) publicatie: Librairie Internationale, coll. Des Ecrits subversives, n°5, Paris, s.d. [1928]

noodzaak – het is voor hen, in bepaalde gevallen, een kwestie van leven of dood – om de revolutie op te geven, terwijl niemand de verplichting heeft te bevelen, het beroep van chef of meester uit te voeren.

Hier ontvouwt zich de diepe tegenstelling, de onoverbrugbare afstand die anarchistische groeperingen scheidt van alle politieke partijen die zich revolutionair noemen of aldus worden genoemd. Want, van de eerste tot de laatste, van de meest witte tot de meest rode, proberen alle politieke partijen slechts de huidige partij van de macht te verjagen om zich zelf meester te maken van de macht en op hun beurt de meesters te worden. Allen zijn het handlangers van het gezag... op voorwaarde dat ze haar zelf in handen houden.

Vierde gevolg. Wij willen niet enkel de afschaffing van alle vormen van gezag, wij willen ze zelfs allemaal simultaan vernietigen en wij verklaren dat deze volledige en gelijktijdige vernietiging absoluut noodzakelijk is.

WAAROM ?

Omdat alle vormen van autoriteit zich aan elkaar vastklampen: ze zijn onverbreekbaar verbonden met elkaar. Ze zijn medeplichtig en solidair. Er één laten voortleven, dat is het bevorderen van de heropleving van de andere. Onheil over de generaties die de moed niet hebben om over te gaan tot de volledige uitroeiing van de ziekelijke kiem, van de besmettingshaard; ze zullen prompt de verrotting zien herrijzen. Ongevaarlijk in het begin, want onzichtbaar, onmerkbaar en zonder kracht, zal de kiem zich ontwikkelen, zich versterken en van zodra het kwaad, in de schaduw gegroeid, zal uitbreken naar het volle licht, zal men de strijd moeten hernieuwen om haar definitief in te dijken. Nee! Nee! Geen slecht uitgevoerde reparatie, geen halve maatregelen, geen concessies. Alles of niets.

De oorlog is verklaard tussen de twee principes die over het wereldrijk twisten: autoriteit en vrijheid. Het democratische droomt van een onmogelijke verzoening; de ervaring heeft de absurditeit aangetoond van een associatie tussen deze twee principes, die elkaar uitsluiten. Men moet kiezen.

Als de strijd een feit is in de hele onderneming of instelling en betrekking heeft op eisen voor het geheel van het personeel is de strijd inter-categorieel.

☛ **Grondgebied:** Als de strijd in slechts één instelling plaatsvindt, is het een strijd op territoriaal niveau. Bijvoorbeeld: de strijd aan het CHU van Caen, bij Moulinex, Caen.

Een strijd op het niveau van de groep bevindt zich op verschillende plaatsen, maar binnen dezelfde groep. Bijvoorbeeld: strijden op het niveau van de groep Renault.

De strijd kan die zijn van een sector(branche). Bijvoorbeeld: de sector gezondheid, chemie of metaalindustrie. Een strijd kan in het geheel van sectoren en plaatsen plaatsvinden.

☛ **Inhoud:** Het eisenpakket van de strijd kan materieel zijn (lonen, pensioenen, voorwaarden en werktijden, verzekeringen...), politiek (intrekken van een wet, kritiek op een sociaal beleid, veroveren van nieuwe vakbondsrechten, samenstellen van oppositiekrachten binnen een onderneming...). Ze kan de 2 aspecten natuurlijk ook combineren: bijvoorbeeld, vereenvoudigen en homogeniseren van een kwalificatierooster door de directie in een gegeven tak. Deze materiële eis maakt het eveneens mogelijk om de eenheid van werknemers van dezelfde tak te bevorderen en dus om belangrijker strijdspectieven te openen.

De strijd kan ook doodeenvoudig in solidariteit met een andere strijd gevoerd worden.

DE VERSCHILLENDE SOORTEN VAN STRIJD:

☛ Het mondelinge protest: het eenvoudigste soort strijd.

☛ **De petitie:** een geschrift dat een ontkenning en een verlangen uitspreekt/aangeeft. De petitie kan soms invloedrijk zijn, kleine voordelen opbrengen die meestal bedrieglijk en demagogisch zijn. Bepaalde vakbonden, die niets doen of niets willen doen, nemen hun toevlucht tot een petitie omwille van verkiezingsdoelstellingen of om een goed geweten te hebben

☛ **De ont koppeling:** het stopzetten van een activiteit gedurende een korte duur, maximaal enkele uren. De ont koppeling spreekt reeds een grotere ontevredenheid uit, de geboorte van een zekere radicaliteit. De ont koppeling wordt als druk voor onderhandelingen gebruikt inzake onderhandelingen met kortetermijngevolgen of minder belangrijke eisen. Bijvoorbeeld: gebrek aan verwarming, problemen met premies,

bezoedelingen of pauzes, enz

☛ **De “parelende” staking:** ontkoppeling van een deel van het personeel, vervolgens herneming terwijl een ander deel ontkoppelt en zo verder. Het voordeel: minimaal loonverlies per persoon terwijl de instelling praktisch wordt verlamd en de werkgever zijn weinig productieve en zelfs inactief geworden werknemers betaalt. De werkgever zal proberen om de niet-stakers, het kader, of interimarbeiders te laten werken. Als dat niet voldoende blijkt, zal hij de onderneming voor een tijd sluiten, een lock-out die vermijdt dat hij lonen betaalt aan inactieve mensen.

☛ **De productie:** remmen door zo min mogelijk productief te zijn.

☛ **De stiptheidsactie:** strikte of overdreven toepassing van de instructies en de regelgeving die de goede werking van de productie belemmeren.

☛ **De beperkte staking:** de werknemers leggen het werk voor een beperkte duur neer.

☛ **De onbeperkte staking:** werkonderbreking door de werknemers totdat deze besluiten om het werk te hervatten. Het voordeel: er spreekt een zekere radicaliteit, een deelname aan de strijd uit, en blokkeert het geheel of een gedeelte van de productie. Het nadeel: belangrijk loonverlies voor de stakers. De instelling kan met interims en niet-stakers blijven produceren. De productie kan op een andere plaats verwezenlijkt worden.

☛ **De stakingswacht:** het invoeren van versperringen om de niet-stakers te verhinderen om in de instelling door te dringen en te werken. De materiële consequenties voor het piket zijn vaak beklagenswaardig: geen schuilplaatsen, onderhevig aan het slechte weer. Een deel van de niet-stakers slaagt er soms in tot de instelling door te dringen of raakt binnen geblokkeerd en blijft de productie waarborgen.

☛ **De staking met bezetting:** de stakers vallen de beoogde sector binnen, verwijderen de niet-stakers, wenden de logistiek in hun voordeel aan: vergaderzalen, eetzaal, slaapzalen, fotokopieertoestellen, telefoons en voertuigen.

☛ **De strijd intra muros:** beperkt zich binnen de instelling.

deze met zich meebrengen.

Het anarchisme is dus, zowel in daad als in woord, antireligieus, antikapitalistisch (het kapitalisme is de huidige historische fase van het bezit) en anti-étatistisch. Ze gaat voorop in deze drievoudige strijd tegen het gezag. Ze beperkt haar slagen niet tot de Staat, niet tot het bezit, en niet tot de religie. Ze wil hen alledrie onderdrukken.

Tweede gevolg. Anarchisten zien geen enkele doeltreffendheid in het eenvoudigweg vervangen van het personeel dat de autoriteit uitvoert. Ze beschouwen de bestuurders en bezitters, priesters en moralisten, als gewone mensen, die, van nature, niet slechter of beter zijn dan de gezamenlijke mensheid, en, wanneer dezen gevangennemen, doden, van het werk van anderen leven, liegen, een verkeerde moraal en opvatting onderwijzen, dan is dat omdat ze in de functionele noodzaak zijn om te onderdrukken, te exploiteren en te liegen.

In de tragedie die we aanschouwen is het de rol van de regering, welke het ook is, om te onderdrukken, oorlog te maken, belastingen binnen te rijven, om degenen te treffen die de wet overtreden en degenen die in opstand komen af te slachten; het is de rol van de capitalist, onder welke vorm ook, om werk uit te buiten en parasitair te leven; het is de rol van de priester en van de morele leermeester, wie dat ook zijn, om het denken te verstikken, het bewustzijn te verduisteren en de wil te ketenen.

Daarom vechten wij tegen de jongleurs, wie ze ook zijn, van de politieke partijen, welke dat ook zijn, wiens enige inspanning zich richt op het overtuigen van de massa's, waarnaar zij bedelen tijdens verkiezingen, dat alles slecht gaat, omdat er niet wordt geregeerd en alles beter zou gaan indien zij zouden regeren.

Derde gevolg. Uit het voorgaande volgt, nog steeds logischerwijs, dat wij de tegenstanders zijn van elk gezag dat men slechts te ondergaan heeft. Niet willen ondergaan, maar willen commanderen, dat is niet anarchistisch. Weigeren te worden uitgebuit in het eigen werk, maar ermee instemmen om het werk van anderen te exploiteren, dat is niet anarchistisch. De libertair weigert evengoed om orders te geven zoals hij weigert er te ontvangen. Hij verfoeit de positie van chef net zo goed als die van ondergeschikte. Hij stemt er niet meer mee in anderen te verplichten of uit te buiten als zelf te worden uitgebuit of gedwongen. Hij staat even ver van de meester als van de slaaf. Ik kan zelfs verklaren, nadat alle rekeningen zijn opgemaakt, dat wij aan zij die zich aan de onderdrukking overgeven verzachtende omstandigheden toekennen, die wij formeel weigeren aan hen die ermee instemmen te commanderen; want de eersten bevinden zich vaak in een toestand van

strijd, zodat we deze instellingen kunnen verpletteren, uithongeren, verzwakken, en doden.

We willen de staat uitroeien, het bezit onderdrukken en het religieuze bedrog uit het leven verwijderen, zodat de mensheid zich, verlost van ketenen wiens verpletterende gewicht hun loop verlamt, eindelijk - zonder god of meester en in vrije beweeglijkheid – kan richten, met een standvastige en versnelde pas, naar de bestemmingen van welzijn en vrijheid, die de aardse hel in het aards paradijs zullen veranderen.

Wij bezitten de onwankelbare zekerheid dat, zodra de Staat, waaruit alle ambities en rivaliteiten zich voeden, zodra het bezit, dat hebzucht en haat aanwakkert, zodra de godsdienst, die de onwetendheid onderhoudt en de hypocrisie veroorzaakt, doodgeslagen zullen zijn, de fouten van deze drie autoriteiten, die gezamenlijk voor de voeten van de mensheid werden geworpen, eveneens zullen verdwijnen. "Doodt het beest, en je doodt ook het vergif!".

Niemand zal nog proberen te commanderen, want enerzijds zal niemand zich nog willen onderwerpen en anderzijds zal elk wapen van verdrukking gebroken zijn; niemand zou zich nog kunnen verrijken op de kosten van zijn medemens, aangezien het particuliere fortuin zal zijn afgeschafte; leugenachtige priesters en huichelachtige moralisten zullen al hun volgelingen verliezen, aangezien de natuur en de waarheid hun rechten zullen hebben teruggenomen.

Dat is, in grote lijnen, de libertaire doctrine. Dit is nu wat de anarchisten willen.

De anarchistische thesis leidt, in de praktijk, tot enkele gevolgen waarvan het absoluut noodzakelijk is ze te signaleren.

Een vlugge uiteenzetting van deze logische gevolgen zal volstaan om de anarchisten te situeren ten opzichte van andere groepen, andere thesen en om de lijnen aan te duiden waarover wij van mening verschillen met andere sociaal-filosofische scholen.

Eerste gevolg. Hij die de morele autoriteit: de religie, ontkent en bekampt, zonder de twee andere eveneens te ontkennen en bekampen, is geen ware anarchist noch, als ik dat durf stellen, een integrale anarchist, want hoewel vijand van het morele gezag en de beperkingen die zij creëert, blijft hij een handlanger van de economische en politieke autoriteit. Hetzelfde geldt, en om dezelfde reden, voor hij die het bezit ontkracht en bekampt, maar de legitimiteit en de liefdadigheid van Staat en religie volgt en steunt. Het is eveneens zo voor hij die enkel de Staat bekampt en verwerpt, maar religie en bezit onderkent en steunt.

De ware anarchist verwerpt met dezelfde overtuiging, en bekampt met evenveel wilskracht, alle vormen en uitingen van gezag, en hij komt met eenzelfde hartstocht op tegen alle dwingelandijen die

☛ **De strijd extra muros:** binnendringen en bezetten van een instelling of een bestuur dat gunstig is ten opzichte van de werkgever: vb. Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening, justitie, het stadhuis, lokalen van partijen, van kranten, Kamer van Koophandel en Industrie, woonwijken van de kaderleden of de werkgever, onderneming waarnaar de productie werd overgebracht.

DE STRIJD MOET DE MEDEPLICHTIGHEID EN STEUN ZOEKEN VAN DE BEVOLKING, DE EISEN VERKLAREN EN ZOVEEL MOGELIJK VERMIJDEN DE WERKNEMERS EN GEBRUIKERS TE HINDEREN.

☛ **De stadsmanifestatie** onthult het conflict, brengt de strijd naar de bevolking, handhaaft de druk, helpt bij het meten van de machtsverhoudingen.

☛ **De nationale of internationale manifestatie** is hetzelfde als die in de stad, maar op een grotere schaal.

☛ **De geruchtenmolen:** produceren van geruchten, informatie van allerlei aard om de tegenstander te verzwakken

☛ **Het discrediteren:** het openbaren van kritiek op de kwaliteit van de producten of diensten van de instelling.

☛ **Sabotage:** deze oude strijdmethode wordt nog steeds beoefend, hoewel niet te midden van de belangstelling. Opgemerkt dient te worden dat ze door mensen moet worden uitgevoerd die zich bewust zijn van de risico's of het verwoestende effect in verband met bepaalde vernietigingen, die kunnen leiden tot de sluiting van de onderneming. Misschien moet een gradatie worden ingevoerd om schade te voorkomen. Sabotage is een zeer effectief wapen, goedkoop voor de stakers, zeer schadelijk voor de werkgever. Houdt in gedachten dat de strijd de werkgever moet schaden, maar niet de werknemers-gebruikers zelf, bijvoorbeeld bij nutsbedrijven, vervoer, elektriciteit, gezondheidszorg, voeding, enz..

(zie cahier de l'anarcho-syndicalisme nr. 15: "Sabotage" door Emile Pouget op <http://cnt.ait.caen.free.fr/cas.htm>)

☛ **Herbezetting:** hernemen van de productie onder toezicht van de loontrekkers van goederen geproduceerd door het bedrijf, door henzelf.

☛ **De wilde verkoop:** de verkoop van de voorraden van de onderneming voor het opbouwen van een oorlogsbuit die de stakers kan compenseren.

☛ **De wilde productie:** stakers maken gebruik van de machines van de onderneming voor de productie van goederen die zij rechtstreeks verkopen aan de mensen door een prijsverlaging die iedereen tevreden stelt en die de stakers geld opbrengt.

☛ **Wild werk:** door het gebruik van hun eigen gereedschappen kunnen stakers reparaties uitvoeren of diensten verlenen aan particulieren voor geld. Voorbeelden: de kappers van Rennes, die op een openbaar plein haar knippen. Het geld dat voor deze dienst wordt betaald gaat naar de stakingskas. In Australië lieten de tram bestuurders de tram gratis rijden voor de bevolking tijdens een staking.

☛ **De boycot:** het, op verzoek van werknemers in een strijd, niet gebruiken of kopen van bepaalde producten of dienstverleningen van het bedrijf.

Voorbeeld: het stakingscomitee roept de bevolking op een bepaald merk niet te consumeren tot de claims vervuld zijn.

☛ **Burgerlijke ongehoorzaamheid:** Weigeren om wetten toe te passen of uit te voeren.

Bijvoorbeeld: het ondersteunen en helpen van onderdrukte mensen. Geen belasting betalen, weigeren om identiteitspapieren te tonen, in het leger te dienen... enz..

☛ **De veralgemeende staking:** stakingssituatie in een sector of meerdere sectoren van de productie ofwel een regio, land of groep landen.

☛ **De algemene staking:** een staking verspreid over verschillende categorieën en sectoren in een bepaalde regio, land en internationaal. Bewuste en gecoördineerde actie, die afwijkt van de veralgemeende staking. Het is het wapen dat gewenst, gewild en verdedigd wordt door de anarcho-syndicalisten. Het is de actie waarbij een massa, of ze het nu beseffen of niet, anarchosyndicalistisch wordt. In dit stadium kunnen mensen die strijden komen tot het trotseren van hun tegenstanders. Zij hoeven zich niet te beroepen op de uitslag van peilingen, of verantwoordelijk aan de regering, of beloften nakomen. Mensen vechten, op basis van directe actie, om hier en nu hun eisen vervuld te krijgen. De algemene staking markeert de klassenstrijd duidelijk. Indien ze massaal is, is het machtsverwicht optimaal en kunnen andere

objecten, gewild door de wetgeving en bekrachtigd door macht. Het is, voor de eigenaar, het recht om te gebruiken en te misbruiken (jus utendi et abutendi) en, voor de niet-eigenaar de verplichting, indien hij wil leven, om te werken voor de rekening en het profijt van hen die hem hebben bestolen ("Eigendom, zegt Proudhon, dat is diefstal."). Opgesteld door de overweldigers en gestut door een enorm machtig mechanisme van geweld, heiligt en onderhoudt de wet de rijkdom van de enen en de armoede van de anderen. Gezag over objecten: het bezit is op dit punt zo crimineel en onaantastbaar dat, in de samenlevingen waar ze tot in het uiterste wordt doorgevoerd, de rijken op het gemak en ongestraft kunnen creperen van indigestie, terwijl, bij gebrek aan werk, de armen verhongeren. ("De rijkdom van de ene, zegt de liberale econoom J.-B. Say, wordt gemaakt van de miserie van anderen").

- **DE RELIGIE**- Genomen in zijn meest uitgebreide vorm en toegepast op alles wat dogma is, is deze term de derde vorm van gezag. Ze weegt zwaar op de geest en de wil; ze overschaduwet het denken, ze vertroebelt het oordeel, ze vernietigt de rede, ze onderwerpt het bewustzijn. Het is de volledige intellectuele en morele persoonlijkheid van een menselijk wezen die haar slaaf en slachtoffer is.

Het dogma, religieus of seculier, commandeert van bovenaf, decreeteert brutaalweg, keurt goed of straft af, schrijft voor of verdedigt, zonder ophouden: "God wil het of wil het niet. – Het vaderland eist of verbiedt. – De wet verordent of veroordeelt. – De moraal en het gerecht bevelen het of verbieden het."

Onvermijdelijk uitdijend in het domein van het sociale leven, creëert, onderhoudt en ontwikkelt de religie een staat van bewustzijn en een moraal, in perfecte overeenstemming met de gecodificeerde moraal, ze is bewaakster en beschermster van het eigendom en de Staat, waarvan ze de medeplichtige is, in zoverre dat ze, in de meest achterdochtige, chauvinistische, legitimistische en autoritaire milieus, zelfs met graagte "de preventieve en supplementaire gendarmerie" wordt genoemd.

Ik pretender niet me hier uit te putten in een opsomming van alle vormen van gezag en dwang. Ik signaleer slechts de meest essentiële en, opdat men ze gemakkelijk zou terugvinden, klasseer ik deze. Dat is alles.

Als krachtige verwerpers en tegenstanders van het autoritaire principe dat, op het sociale vlak, een handvol bevoorrechten met alle-macht bekleedt en de wet en het geweld ter beschikking van dit handvol stelt, leveren de anarchisten een hardnekkig gevecht met alle instellingen die voortkomen uit dit principe en het is hun oproep aan de buitengewoon talrijke massa om mee te strijden in deze noodzakelijke

of een libertaire catechismus.

Wat wel bestaat en wat deel uitmaakt van wat we de anarchistische doctrine zouden kunnen noemen, dat is het geheel van algemene principes, van fundamentele opvattingen en van praktische toepassingen, waarop het akkoord berust tussen individuen, die denken als vijanden van het gezag, en die, alleen of collectief, vechten tegen alle politieke, economische, intellectuele en morele stromingen en disciplines, die daaruit voortvloeien.

Er kunnen, en er zijn in werkelijkheid ook, verschillende variëteiten van anarchisten; maar allen hebben ze een gemeenschappelijk punt dat hen scheidt van andere menselijke variëteiten. Dat gemeenschappelijk punt is de ontkenning van het autoritaire principe in de sociale organisatie, en van de haat tegen alle stromingen die instellingen volgens dit principe voorstaan.

Aldus is iedereen die de autoriteit en het gewelddadige conflict ontkent, een anarchist. Men kent deze libertaire opvatting slecht. Het is nodig om wat voorafging verder te preciseren en te ontwikkelen. Daar kom ik nog op terug.

In de huidige samenlevingen, verkeerdelijk beschaafd genoemd, zijn er drie belangrijke vormen van gezag, die leiden tot 3 autoritaire stromingen:

- 1° de politieke vorm: de Staat
- 2° de economische vorm: het bezit
- 3° de morele vorm: de religie

De eerste: de Staat, beschikt op een soevereine manier over personen; de tweede: het bezit, heerst despotisch over objecten; de derde: de religie, weegt op het bewustzijn en tiranniseert de wil.

- **De STAAT** neemt de mens aan de wieg, schrijft hem vervolgens in in de registers van de burgerlijke stand, neemt hem gevangen in zijn familie, als hij er één heeft, levert hem uit aan de Publieke Bijstand als hij tekortkomt, ze omsluit hem met een netwerk van wetten, reglementen, verdedigingen en verplichtingen, en maakt van hem een onderwerp, een belastingbetaler, een soldaat, vaak een gedetineerde of een dwangarbeider; en tenslotte, in geval van oorlog, een moordenaar of een vermoorde.

- **HET BEZIT** regeert over objecten: grond, ondergrond, middelen van productie, transport en handel, al deze elementen, die van oorsprong gemeenschappelijk zijn en daar ook voor bestemd zijn, zijn beetje bij beetje, door roof, verovering, banditisme, diefstal, list of exploitatie, geworden tot het eigendom van de minderheid. Dit is het gezag over

mogelijkheden opduiken.

☛ **De opstandige algemene staking:** de stakers worden om diverse redenen relschoppers, staan op de barricaden. Overal waar het bewapende volk in opstand is, brengt zij het vooruitzicht van een mogelijke onteigening van de kapitalisten.

☛ **De onteigenende algemene staking:** stakers, meesters boven de straat, nemen de middelen van productie, uitwisseling en communicatie in handen. Bedrijven, handel, regeringen komen onder de controle van de strijdscomités. Het is de prelude tot ingrijpende maatschappelijke veranderingen die in onze ogen libertair communisme moeten tweebrengen.

ENKELE TIPS

Dit zijn een aantal strijdtechnieken die deel uitmaken van de vakbondscultuur. Het is aan iedereen om ze uit te proberen. Maar ik denk dat elke techniek moet overeenkomen met de uitdaging. Het is niet nodig aanzienlijke middelen in te zetten voor een klein doel. Bijvoorbeeld: voor een kleine eis moeten de ontkoppeling, de "parelende" staking en de stipheidsactie volstaan.

Als dit onvoldoende is, ga dan over naar meer radicale middelen, altijd in verhouding met wat er op het spel staat. Zorg altijd dat de druk aanhoudt en in crescendo gaat, want van een hoog naar een zwak punt gaand weet de vijand te analyseren en anticiperen.

Pas op voor valse radicalen, analyseer hoe oprecht degenen die radicalisme verspreiden zijn, ook al zijn ze goed of fout op dat specifieke moment. Degenen die willen aansturen op een conflict dat niet geschikt is, zullen proberen het hard te spelen om het vertrouwen van de stakers te winnen, en vervolgens de strijd te vernietigen, of, wetende dat de strijd op een status-quo zal uitlopen, willen ze de buit binnenrijven voor verkiezingen, eenmaal de sympathie is verkregen. Als ze samenspannen met de vijand, zullen ze een hard conflict doen uitbreken dat tot mislukken gedoemd is en dat zwaar zal wegen als de baas in de aanval gaat (herstructureren, ontslagen, enz..), want salarisverlies zal ervoor zorgen dat de loontrekkenden de strijd niet hervatten.

Analyseer de machtsverhoudingen. Bijvoorbeeld: de nabijheid van syndicale of politieke verkiezingen, die ertoe leiden dat de overheid conflicten wil vermijden.

Analyseer het niveau van ontevredenheid bij de publieke opinie of de economische en financiële situatie van instellingen waar stakers willen handelen.

Onderzoek de toestand van de stock, als die groot is, kan de werkgever de verkoop van zijn producten blijven garanderen en tegelijkertijd de loonkost verminderen omwille van de staking. Anderzijds kunnen zwakke of bederfelijke voorraden hem erg schaden. Met betrekking tot de flexibele arbeidstijd: de werkgever kan meer uren opleggen dan de wettelijke duur en de voorraden sneller produceren en de late orders toch nog realiseren als hij conflicten voorziet.

Onderzoek de status van de bestellingen, de grootte van de financiële reserves, de mogelijkheden voor verplaatsing van de productie naar een andere site. Je kan je voorbereiden voor een gevecht met behulp van (al of niet een combinatie van) de ontkoppeling, de "parelende" staking, de verminderde productiviteit, de sabotage en de (wettige?) afwezigheid om de productie te verminderen. Vermijd repressie door ervoor te zorgen dat de stakers niet worden geïdentificeerd; de tegenstander mag zo weinig mogelijk te weten komen over wie wie is en wie wat doet. Verdoezel indien mogelijk het aantal mensen dat aan het conflict deelneemt, en de gegevens en plaatsen van hun vergaderingen. Besluit op het laatste moment tot acties over te gaan om informatielekken te voorkomen.

Kies voor een strijdcomité dat breder is dan enkel de syndicale secties. Het stakingscomité, een plaats van eenheid, moet worden beheerd door de algemene vergadering van de staking.

Zorg voor meerdere comités: media, voedsel, propaganda, financiën, wilde productie, wild werk. Dit verplicht de tegenstander om de tussenkomst van "gelen" (niet-socialistische syndicalisten in Frankrijk die stakingen trachten te breken) tegen de stakers te vermenigvuldigen.

Pas directe democratie toe bij de soevereine algemene vergaderingen om te voorkomen dat een kleine groep de strijd gaat overnemen voor andere doeleinden dan die welke door de AV worden beslist.

Het is niet nodig mensen te sturen om te spreken met de baas, de directeur, de raad van bestuur. Er is geen behoefte vertegenwoordigers van het personeel en andere zogenaamde deskundigen te sturen in de onderhandelingen. Ze dienen geen enkel doel, behalve je doen geloven in hun nut of je doen geloven in het delegeren van autoriteit, en je overtuigen van de noodzaak van reformistische vakbonden. De bourgeoisie weet heel goed hoe ze problemen kan opmerken en afwenden. Bijvoorbeeld: als de productie vertraagt of de kwaliteit van het werk verslechtert, ziekteverzuim of sabotage toenemen, zal het zeer snel concluderen dat de werknemers ontevreden zijn, zelfs als die dat ontkennen of verbergen. Breekt er een staking uit, dan is het niet vereist dat de zogenaamde verkozen vertegenwoordigers van de werknemers zich haasten om het de directie te vertellen: ze weet het al, ze weet ook wat het aan de stakers zal

Anderzijds bloedt ons hart, en ons bewustzijn revolteert, bij het zien van armoede en verontwaardiging. Onze zenuwen trillen, en onze hersenen verzetten zich van zodra het beeld wordt opgeroepen van de folteringen die hen onderdrukken die, in alle landen en bij de miljoenen, lijden in de gevangenissen. Onze gevoeligheid rilt, en heel onze wezen wordt gegrepen van verontwaardiging en medelijden bij het denken aan de bloedbaden, de gruweldaden, de wreedheden, die met het bloed van de vechtenden hele slagvelden voeden.

De haatdragenden, dat zijn de rijken, die hun ogen sluiten voor de armoede die hen omringt en waarvan ze de oorzaak zijn; het zijn de bestuurders die, met droge ogen, tot de bloedbaden bevelen; het zijn de verwerpelijke profiteurs die fortuinen verzamelen in het bloed en de modder; het zijn de wolven van de politie die hun klauwen in het vlees van de arme duivels slaan; het zijn de magistraten die, zonder verpinken, de onfortuinlijken veroordelen in de naam van de wet en de samenleving, goed wetende dat net zij de slachtoffers zijn van deze wetten en deze samenleving.

Wat betreft de beschuldiging van gewelddadigheid, waarmee men ons wil beladen, het volstaat, om haar recht te doen, om de ogen open te doen en vast te stellen dat, in de huidige wereld zowel als in de vervlogen eeuwen, het geweld bestuurt, heerst, verplettert en vermoordt. Ze is de regel, op een hypocriete manier georganiseerd en gesystematiseerd. Ze toont zich elke dag in de hoedanigheid van de belastingsbetaler, de grootgrondbezitter, de patroon, de agent, de cipier, de beul, de officier, al die beroepen, onder verschillende vormen, van dwang, geweld en brutaliteit.

De anarchisten willen de vrije verbintenis, de broederlijke hulp, het harmonieuze samenleven. Maar ze weten – door de rede, door de geschiedenis, door de ervaring – dat ze hun wens om welzijn en vrijheid voor iedereen slechts kunnen opbouwen op de ruïnes van de bestaande instellingen. Ze zijn zich bewust van het feit dat enkel een gewelddadige revolutie de weerstand van de meesters en hun huurlingen zal kunnen breken. Geweld wordt op die manier, voor hen, een fataliteit; ze ondergaan haar, maar ze beschouwen haar slechts als een reactie die door de permanente staat van legitieme verdediging, waarin de ontferden zich op elk moment bevinden, wordt veroorzaakt.

WAT WIJ WILLEN

Het anarchisme is niet één van die doctrines die het denken inperken en iedereen brutaal excommuniceren die zich niet volledig onderwerpen. Het anarchisme is, door haar temperament en definitie, ongevoelig voor elke vereniging die grenzen rond de geest trekt en het leven ommuurd. Er is geen, en er zal ook nooit zoiets zijn als een credo,

breiden, om constant zijn documentatie te verrijken. Hij interesseert zich voor serieuze zaken; hij is gepassioneerd door de schoonheid, die hem aantrekt, door de wetenschap, die hem verleidt, door de filosofie, waardoor hij is verandert. Zijn inspanningen in de richting van een diepere en ruimere cultuur stoppen niet. Hij denkt nooit genoeg te weten. Hoe meer hij aanleert, hoe meer het hem bevalt om bij te leren. Uit instinct voelt hij aan dat hij pas anderen kan verlichten, als hij zelf over voldoende licht beschikt.

Iedere anarchist is een propagandist; hij zou lijden mocht hij moeten zwijgen over de opvattingen waardoor hij wordt gedreven, en zijn grootste vreugde bestaat erin om overal rond hem, in alle omstandigheden, zijn ideeën te verspreiden. Hij beschouwt een dag als verloren als hij niets geleerd of onderwezen heeft, en hij draagt de cultus van zijn ideaal zo hoog, dat hij observeert, vergelijkt, overdenkt, en studeert niet enkel met het doel om dichterbij dat ideaal te komen en zich er waardig voor te tonen, maar evengoed om meer in staat te zijn tot het uiteenzetten ervan en het verspreiden van zijn liefde.

En deze person zou een grote bruto zijn? En dit is het soort individu dat een vulgaire onwetende zou zijn? Leugens! Laster!

De meest verspreide mening is dat anarchisten haatdragend en gewelddadig zijn. Ja en nee.

Anarchisten kennen haat, levendig en veelvoudig; maar hun haat is slechts het logische, noodzakelijke, onvermijdelijke gevolg van hun liefde. Ze haten de slavernij, omdat ze houden van de onafhankelijkheid; ze verwerpen de uitbuiting van werk, omdat ze vurig de waarheid verdedigen; ze verafschuwden de onrechtvaardigheid, omdat ze tot de cultus van de rechtvaardigen behoren; ze haten de oorlog, omdat ze hartstochtelijk voor de vrede vechten.

We zouden deze opsommingen nog kunnen aanvullen en aantonen dat alle haat die zich in het hart van de anarchisten bevindt het resultaat is van hun onwankelbare verbintenis met hun overtuigingen, dat hun haat legitiem en vruchtbaar is, deugdzaam en heilig. Wij zijn niet van nature haatdragend, wij zijn, in tegendeel, liefdevolle en gevoelige geesten, met een temperament dat overloopt van vriendschap, liefde, solidariteit, van alles wat de neiging heeft om mensen samen te brengen.

Het zou niet anders kunnen zijn, aangezien het de meest dierbare van onze dromen, ons doel, is om alles af te schaffen wat de mensen in een toestand van conflict brengt met elkaar: bezit, regering, Kerk, militarisme, politie, magistratuur.

voorstellen. Een vakbondsdélégué is nutteloos. Stuur naar de pers, het volk of de werkgever je eisen per brief, mede-ondertekend door het strijdcomité.

Indien de werkgever wenst te onderhandelen, voorstellen heeft of aan de eisen wil voldoen, dat hij zijn voorstellen dan bekend maakt via de pers, door affiches of door te spreken met de werknemers. De commissie zal door een schriftelijke reactie antwoorden. Onnodig afgevaardigden te sturen naar onderhandelingen, ze zullen waarschijnlijk genoeg nemen met kruimels of hun ideeën verdedigen in plaats van de uwe, vooral als zij zijn verkozen door hervormingsgezinde vakbonden.

Verplicht de tegenstanders een akkoord te ondertekenen dat er geen repressie komt na het conflict. Verplicht ze tot betaling van de stakingsdagen. Probeer om de financiële gevolgen van het conflict voor de werknemers op deze manier te minimaliseren, zodoende zullen de werknemers, als de baas probeert in de tegenaanval te gaan, niet verzwakt zijn en zullen ze tot een nieuw conflict kunnen overgaan.

Zorg mede daarom voor collecten, concerten, festivals voor financiële steun. Voer actie op het stadhuis, bij sociale instellingen (ziekenbonden, bedrijfscommissies, enz.) om aan geld te komen.

WETTIG - ONWETTIG

Het is noodzakelijk om zoveel mogelijk van de wet gebruik te maken om zo mogelijk problemen van repressie te voorkomen. Maar we moeten constateren dat de wet niet overeenstemt met sommige van onze belangen. Al gauw moeten de werknemers, om te voldoen aan hun doelstellingen, illegaal handelen: stakingspicketten, bezettingen, wilde productie. Maar we moeten nuchter de voordelen en gevolgen analyseren. Je ontdekt al snel dat de wet, die door de staat wordt opgelegd, niet neutraal is, en de belangen van de bourgeoisie dient. Ons baserend op het volgende idee van Bakunin, "Een wet is slechts een feit dat door geweld wordt geïllustreerd", zal het legale datgene worden wat wij opleggen.

GEWELD – GEWELDLOOSHEID

Vaak is het niet noodzakelijkerwijs het een of het ander, het kan beide zijn, een tamelijk vreedzaam conflict met gewelddadige opstoten en vice versa.

Soms kan een geweldloos conflict bepalend en effectief zijn, soms zal het het tegenovergestelde zijn. Een goede en verstandige massale demonstratie kan doeltreffend zijn, maar een gewelddadige demonstratie kan dat evenzeer zijn. Het is een kwestie van de context

en de keuzes van de mensen die strijden.

Echter, wantrouw het geweld en degene die het veroorzaakt (stakers of tegenstanders).

De anarcho-syndicalisten pleiten voor een wereld zonder geweld, een wereld zonder wapens is hun doel.

Helaas ondervinden we dat agressieve weerstand van werknemers gerechtigd is tegenover het geweld van de burgerij: exploitatie, ontslagen, oorlog, gevangenis, vervuiling ... Enz.

ORGANISATIE

We moeten ook kijken naar het organisatiemodel dat geschikt is voor de strijd. Verdedigt het huidige linkse syndicalisme echt de belangen van de werknemers, of andere belangen? Is het geschikt voor de strijd, verdedigt het de strijd, breng het geen vormen van overleg en bemiddeling die in het voordeel van de burgerij zijn? Wil het de rust herstellen? Moet het niet radicaler zijn? Is de wettelijke bescherming van de verkozenen doeltreffend? Zijn de gekozen syndicalisten goed beschermd?

Blijkbaar, gezien de duizenden onder hen die werden ontslagen, niet. Verkozen of niet, beschermd of niet, deelnemen aan illegale acties stelt je bloot aan ontslag. De beschermingsregels zijn in dit verband dus nutteloos.

Erger nog, proberen om onszelf te beschermen door wettelijke middelen heeft ertoe geleid dat de volgelingen van deze praktijken willen voldoen aan de wet, die gunstig is voor de werkgevers; niet deelnemen aan de strijd buiten het wettelijke kader komt neer op de verdediging van de wettigheid en de bourgeoisie en is contra-revolutionnair.

Met dubbele tong spreken, in de schijnwerpers de wet volgen en omgekeerd in de werkelijkheid, is vaak niet houdbaar, omdat de gekozen syndicalisten of politici, bewust of onbewust, verplicht zijn om het wettelijke kader te verdedigen, en het dus versterken en hun critici het zwijgen op te leggen omwille van de rechtsbescherming als gevolg van hun mandaat. Vooral als het juridische kader dan voordelen biedt aan dit individu is het moeilijk om die te weerstaan (zie cahier de l'anarchosyndicalisme n°10, 'A Propos des insitutions représentatives du personnel' op <http://cnt.ait.caen.free.fr/cas.htm>).

En daarbovenop, maak je geen zorgen, als de strijd een bedreiging vormt voor de bourgeoisie zal deze de wet opschorten, en de gekozen vertegenwoordigers zullen eens goed kunnen mediteren over het 'recht'.

Een anarcho-syndicaal militant

belastingbetalers te bestellen, om parasieten te onderhouden, om leugens en intriges te bevorderen, om moorddadige rivaliteit te stimuleren, en wanneer ze haar macht bedreigd voelt, om alles op de slachtvelden te werpen wat de mensheid aan gezondheid, kracht en schoonheid telt.

Fantasierijke geesten, waanzinnige denkers, halve zotten, omdat we, nadat we de trage veranderingen, te traag naar onze wil, maar onmiskenbaar, hebben vastgesteld, die de menselijke samenlevingen naar nieuwe structuren duwen, gebouwd op vernieuwde basissen, onze krachten wijden aan het dooreenschudden van het kapitalistische en autoritaire systeem, totdat we haar uiteindelijk zullen vernietigen van de basis tot aan de top.

We dagen de geïnformeerde en oplettende geesten van vandaag uit om op een serieuze manier de mensen die zulke sociale veranderingen plannen en voorbereiden te beschuldigen van onevenwichtigheid.

Waanzinnig zijn, in tegendeel, en niet half maar volledig, zij die denken dat ze de weg kunnen versperren aan eigentijdse generaties die richting sociale revolutie rollen, zoals een rivier stroomt naar de zee: het is mogelijk dat, door middel van machtige dijken en scherpe deviaties, deze krankzinnigen de stroom van de rivier een beetje vertragen, maar het is onvermijdelijk dat deze zich vroeg of laat in de zee stort.

Nee! De anarchisten zijn noch utopisten noch dromers, en ook geen zotten, en het bewijs daarvoor is dat regeringen over de hele wereld hen opsporen en in de gevangenis gooien, om aldus te verhinderen dat de ware woorden, die ze verkondigen, vrij naar de oren zouden gaan van de onderfden, terwijl, als het vrije onderwijs hun van hun waanzinnigheid en krankzinnigheid zou verlossen, het hun zo gemakkelijk zou vallen om er de onredelijkheid en de dwaasheid ervan te beoordelen.

Sommigen beweren dat de anarchisten onwetende bruten zijn. Het is waar dat niet alle libertairen de hoge cultuur en de superieure intelligentie van een Proudhon, een Bakunin, een Elisée Reclus of een Kropotkin bezitten. Het klopt dat vele anarchisten, getroffen door de erfzonde van onze tijd: armoede, de school hebben moeten verlaten om te werken om te overleven; maar het feit alleen al dat ze zich de opvattingen van het anarchisme eigen hebben gemaakt, duidt op een levendig begrip en getuigt van een intellectuele inspanning waartoe een bruto niet in staat zou zijn.

De anarchist leest en mediteert, hij leert elke dag bij. Hij onderkent de nood om zonder ophouden de kring van zijn kennis uit te

utopisten, zachte dromers; ze beschouwen ons als fantasierijke geesten, waanzinnige denkers, om maar niet te zeggen halve zotten. Zij denken in ons ziektes te zien die door omstandigheden gevaarlijk kunnen worden, maar beschouwen ons niet als systematische en bewuste misdadigers.

Anderen onderwerpen ons aan een heel ander oordeel: zij denken dat anarchisten onwetende bruten zijn, haatdragenden, agressievelingen en uitzinnigen, tegen wie ze zich niet genoeg kunnen beschermen, noch een te krachtige repressie voeren.

Allebei zijn ze fout.

Als we utopisten zijn, dan zijn we het net zoals al die andere voorlopers die het aandurften beelden van de toekomst te projecteren die strijdig waren met de beelden van hun tijd. Wij zijn immers de afstammelingen en de volgelingen van deze personen die, gezegend met een betere waarneming en gevoeligheid dan hun tijdgenoten, de dageraad hadden voorvoeld, hoewel ze verdronken in de nacht. Wij zijn de erfgenamen van die mensen die, levend in een tijdperk van onwetendheid, miserie, verdrukking, lelijkheid, hypocrisie, onrechtvaardigheid en haat, een stad van kennis hebben voorzien, een stad van welzijn, vrijheid, schoonheid, oprechtheid, rechtvaardigheid en van broederlijkheid, en die, met al hun krachten, hebben gewerkt aan het oprichten van deze wonderlijke stad.

Dat de bevoorrechten, de tevreden en de hele groep van huurlingen en slaven die voor het handhaven en het verdedigen van een regime waarvan ze profiteren of denken te profiteren, geringschattend spreken met pejoratieve substantieven als utopisten, dromers, waanzinnige geesten wanneer ze de moedige ambachtslui en de scherpzinnige constructeurs van een betere toekomst bedoelen, dat is hun zaak. Het is de logica zelf.

Het is evengoed pure logica dat, zonder deze dromers wiens vruchten wij plukken, zonder de waanzinnige ingenieurs en hun ziekelijke verbeeldingskracht – zo werden in alle tijden vernieuwers en hun volgelingen genoemd -, we ons zouden bevinden in lang vervlogen tijden, waarvan wij met moeite kunnen geloven dat ze hebben bestaan, zo onwetend, wild en ellendig was de mens toen.

Utopisten omdat we slechts willen dat de evolutie haar koers vervolgt, dat ze ons steeds verder weg neemt van de moderne slavernij: het betaalde werk, en dat ze van hij die alle rijkdommen produceert een vrij, waardig, gelukkig en broederlijk wezen maakt.

Dromers, omdat we het verdwijnen van de Staat voorzien en aankondigen, de Staat wiens functie het is om werk uit te buiten, om denken in te perken, om revolutionaire geesten te verstikken, om vooruitgang te verlammen, om tendensen in de goede richting in te dammen, om oprechten te vervolgen, om intriganten vet te mesten, om

Van eisen naar utopie

De directe eisen, dat wil zeggen degenen die de verbetering van de individuele levensomstandigheden of bepaalde sociale lagen beogen, en dat in het kapitalistische kader, lijken soms tegenstrijdig met het idee van revolutie.

De eerste tegenstrijdigheid: met de Staat en de werkgevers voor betere condities onderhandelen, bestaat erin om over het exploitatieniveau te onderhandelen. Dat neemt niet deel om de oorzaak van het paar onderdrukking- gebruik te vernietigen, dat wil zeggen het paar Staat-werkgevers. Zijn exploitatieniveau onderhandelen is zichzelf de bourgeoisie machtigen om uit te buiten. Het is zijn onderdrukker rechtvaardigen om met hem te onderhandelen over de vorm en het niveau van zijn onderdrukking.

De tweede tegenstrijdigheid: de directe eisen zijn te integreren door het kapitalisme. Door in de logica van het kapitalisme te treden en dus de mogelijkheden die het met een beetje zogenaamd „realisme en pragmatisme“ biedt. Men de eisen zeer snel zal kunnen terugbrengen tot een aanvaardbaar en dus een „realistisch en pragmatisch“ niveau. „wij zullen ons niet gedragen als extremisten démagogen !!!“ houden niet op om ons de goede achtenswaardige en verantwoordelijke vakbondslieden te herhalen. Het realisme en het pragmatisme (Waar hebben we geen afstand van genomen en hoe ze erin slaagden om ons deze twee schijnheilige woorden te laten aanvaarden) moeten hun werken doen, de mogelijke eisen binnen de verplichtingen van de kapitalistische economie behouden. De loonkosten namelijk te beperken opdat de productie concurrerend is op de markt, een begrotingsevenwicht handhaven teneinde de fiscale druk te verminderen, de betalingsbalans in het oog te houden, enz

De derde tegenstrijdigheid: de directe eisen kunnen het kapitalisme en zijn bourgeoisie redden wanneer de strijd dynamiek in een kritieke fase komt. Immers zal de opwinding de werkgevers en de Staat verplichten om munt los te laten. Deze staat gelijk aan aankopen te doen dus om de koopkracht van de huishoudens te verhogen. De uitgaven van de huishoudens zullen de groei stimuleren die gedurende een aan twee jaar de indruk zal wekken van een verbetering van de economie.

De bevrediging van bepaalde eisen, aangezien de Staat en de werkgevers de strijdende mensen kunnen tevreden stellen, zal de sociale vrede terugbrengen en het kapitalisme politiek redden. Door enkele kruimels aan de mensen in strijd los te laten, hoopt de bourgeoisie het essentieel te redden, wetend dat zij beetje bij beetje zal kunnen hernemen wat zij zal losgelaten hebben.

Het mooiste recente voorbeeld, is Mei 1968 waar de werkgevers en de Staat, die door de bedienden van de reformistische vakbeweging worden afgelost, zich hebben gehaast om de actie en de rechtstreekse democratie stop te zetten, de algemene staking, de politieke crisis die het kapitalisme, bedreigden door nooit geëvenaarde voordelen toe te staan, beroemd zijn, de Overeenkomsten van Grenelle“. Overeenkomsten die tot nu toe als „huid van verdriet“ zijn verminderd, want door de teruggekomen rust kan de bourgeoisie zijn zaken hernemen. Een beetje inflatie, stijging van de belastingen, van de productiviteit (Ritme, uren, automatisering, nieuwe organisaties van de productie). Loonbeperkingen zullen de volgende jaren (lonen, sociale uitkeringen, pensioenen, enz) de verkregen voordelen besnoeien. Profiterend van de rust en de passiviteit, zullen de werkgevers zijn ondernemingen van de revolutionaire militanten zuiveren en zullen ze de invloed van de reformistische vakbeweging die „meer realistische“ en „meer consensuele“ zijn versterken.

Nochtans moeten wij handelen met de dynamica van de directe eisen. Ze verdedigen en opnemen. **De revindicative strijd kan evolutief zijn.** Men start op revindicatieve wijze maar men weet niet waar dat zal slagen. Dat begint en kan aldus evolueren:

Wij zijn in een futloze situatie, weinig strijden, de ervaring en de geschiedenis van de arbeidersbeweging worden niet meer overgebracht naar talrijke werknemers. Politiek onderhouden de partijen en de vakbonden slechts wantrouwen. Men gelooft niet in een diepgaand wijziging, het is niet in het bewustzijn van elk om een andere veronderstellingen te hebben dan het huidig maatschappij model . De toegelaten gedragsnorm die wordt verdedigd is die van de dominerende klasse: het individualisme is de regel, is gekenmerkt bij désyndicalisatie, dépolitisation en een sociale consensus.

Maar de onderdrukking onder al zijn vormen wint terrein. De moeilijkheden stapelen zich op, de mogelijkheden om zijn slag te doen verdwijnen, zoals deze om hogere niveaus op de maatschappelijke ladder te bereiken. De strijd voor het voortbestaan veralgemeent zich, het onrechtvaardigheidsgevoel groeit. Meer dan genoeg, heeft men de keus niet meer, men moet strijden !

Het psychologische mechanisme dat van de passiviteit tot het activisme leidt brengt zich op gang. Aangezien wij in een nog realistische fase zijn, oorzaak van dépolitisation, eisen de mensen aan

Als de bevoorrechten, die onophoudelijk beven bij de gedachte beroofd te worden van hun voordelen, de enigen zouden zijn die zich op die manier uitlaten, dan zou dat nog te begrijpen zijn, zulke taal zou het bewijs zijn van hun onverschilligheid en hun hypocrisie.

Het ongelukkige is echter dat een hele menigte, steeds minder talrijk, dat is waar, maar nog steeds zeer talrijk, zo denkt en praat, een menigte van arme duivels die niets te verliezen heeft en die, in tegendeel, alles te winnen zouden hebben bij het verdwijnen van de huidige sociale situatie.

En nochtans, de anarchistische literatuur is stevig en rijk in helder onderricht, met duidelijke stellingen en lichtende voorbeelden.

De afgelopen halve eeuw zijn er een hele hoop libertaire denkers, schrijvers en propagandisten opgestaan, die, door woord, pen of daad, de anarchistische doctrine hebben uitgedragen, met haar methodes en principes; zodat elkeen voor zichzelf kan kiezen haar te omhelzen of te verwerpen, maar niemand haar vandaag nog kan negeren.

Het is het lot van alle vaandeldragers om verschrikkelijk gelasterd en vervolgd te worden; het is het lot van elke sociale leer die de officiële leugens en bestaande instellingen aanvalt, om misvormd en geridiculiseerd te worden, en bevochten met behulp van de meest afschuwelijke wapens.

Op het eind van de 18de eeuw was dat het geval voor de voornaamste arbeiders van de Franse Revolutie en de principes op basis waarvan zij beweerden de fundamenten voor een nieuwe wereld te bouwen; tijdens de eerste helft van de 19de eeuw, die getuige was van de verplettering van de Republiek, “één en ondeelbaar”, door het Keizerrijk, de Restauratie en de Monarchie van Juli, was dat het geval voor de republikeinen, die tijdens de tweede helft van de 19de eeuw het opbloeien en de triomf van de democratie aanschouwden, en haar wilden vervangen door de bourgeois-democratie; aan de dageraad van de 20ste eeuw, waarin de socialistische toegang tot de macht kregen, zijn het de anarchisten die worden gelasterd en vervolgd, en hun opvattingen, die de leugens en de bestaande instellingen aanvallen, worden misvormd en geridiculiseerd, en bevochten met behulp van de meest afschuwelijke middelen.

Maar het is het werk van de profeten van de nieuwe waarheid om de laster te ontcrachten en om te weerstaan aan de onophoudelijke leugens, met de scherpe slagen van de waarheid. En aangezien de bedriegers en de onwetenden – de ene onder de invloed van de andere – hardnekkig volhouden met het zwartmaken van onze gevoelens en het verdoezelen van onze opvattingen, denk ik dat het nodig is om in een zo kort mogelijk discours uiteen te zetten wie wij zijn, wat we willen en wat ons revolutionair ideaal is.

WIJ ZIJN WIJ?

Men heeft van anarchisten, als personen, een compleet verkeerd beeld. Sommigen beschouwen ons als ongevaarlijke

De anarchisten: wat ze wel zijn, en wat niet

(S. Faure)

Over anarchisten weet men weinig, en meestal het verkeerde. Ondervraag 100 personen op de straat en vraag hen wat ze weten over anarchisten. Velen zullen antwoorden door hun armen naar de hemel te heffen, of hun schouders op te halen, om aldus hun onwetendheid uit te drukken. Anderen, die weigeren toe te geven dat ze niets weten en die zichzelf voldoende ingelicht achten door de krant, waaruit ze toegewijd hun informatie halen, zullen antwoorden: ***“Anarchisten zijn vulgaire bandieten. Zonder scrupules of medelijden, niets respecterend dat voor eerlijke mensen heilig is: eigendom, de wet, het vaderland, de godsdienst, de moraal, de familie, ze zijn in staat tot de ergste daden. Diefstal, plundering en moord worden door hen gepraktiseerd”.***

“Ze beweren een prachtig ideaal te dienen: ze liegen. In werkelijkheid dienen ze slechts hun lage instincten en hun verwerpelijke driften”.

“Het is mogelijk dat er zich in hun rangen enkelen bevinden die oprecht zijn. Dit zijn impulsieven, verlichten, opgezweept door leiders die hen blootstellen aan gevaar, terwijl zijzelf, de lafaards, zich onttrekken aan alle verantwoordelijkheid”.

“In de grond is hun enige verlangen te leven zonder iets te doen, nadat ze de goederen hebben buitgemaakt die de zuinige werker met moeite heeft bijeengespaard. Die mensen zijn niets anders dan bandieten en zelfs de gevaarlijkste en meest verwerpelijke bandieten die er bestaan, want , om het ware doel van hun afschuwelijke daden te verhullen, beroepen ze zich onbeschaamd op de glorieuze en onsterfelijke principes waarop elke wenselijke beschaving noodzakelijkerwijs berust: gelijkheid, rechtvaardigheid, broederlijkheid, vrijheid”.

“Onze gemeenschap, waarvan de anarchisten zo gewelddadig de fundamenteen aanvallen, zou aan al haar plichten verzaken indien ze zich niet tot haar laatste snik zou verzetten tegen de verwerpelijke propaganda en de criminele praktijken van deze openlijke misdadigers”.

het bestaandsysteem de bevrediging van hun eisen, deze eisen zijn zelf, per realisme, weinig belangrijk, tenminste in het begin.

De revendicative fase brengt zich op gang. Voor zover er successen zijn, hier en daar, geregistreerd, anderen eisen dezelfde voordelen, individueel of collectief, andere strijden beginnen, andere successen spelen op de ontwikkeling van deze strijden, weldra blijken deze voort te woekeren, **het is de veralgemeningsfase.** Gedurende deze fase zullen de revendicatives strijden voor een dilemma geplaatst worden :

- ofwel gaat elk conflict zijn eigen kant uit, op zijn eigen doelstellingen af, en ten opzichte van een catégorielle of corporatistische verweer, hetgeen vaak terugkomt om andere categorieën of corporaties te bestrijden, en ten slotte, om zijn belangen van klasse te bestrijden, hetgeen de macht goed uitkomt
- ofwel de situatie maakt dat de mensen in strijd, de structuren van strijd zich kruisen, zich ontmoeten, om te bespreken en zelfs om zich te verzetten en de eisen botsen. Dan als de situatie rijp is zowel op sociaal niveau als op het niveau van de politieke rijpheid, kan de eenheid zich zijn weg banen want eenheid is een levensnoodzaak voor de dynamica van de strijden.

Blijft om deze eenheid en eenheidsinhoud of verenigend eenheid te uiten . Het is aan elke organisatie om met een steun of een verwerpen van deze inhoudelijke eisen te stemmen. Maar naar mijn mening, is de inhoudelijke eenheid van de strijden slechts mogelijk met het oog op een eis die geldig is voor iedereen, sociale gelijkheid of neigend naar de gelijkheid, verwerpend alles die slechts geldig is voor een enkel professionele categorie . Dit is een voorbeeld waarvoor een anarcho-syndicalist moet staan.

Ik duid er ook eveneens op dat, voor ons, de eenheid geen uniformiteit wil zeggen. Wij verdedigen het principe van de eenheid in de verscheidenheid (verscheidenheid van de praktijken van strijden. uitgevoerde acties, analyses bijvoorbeeld...). Belangrijk, is de eenheid aan de basis van de werknemers, de werklozen en de studenten, in eigen beheer en gecoördineerd comités van strijden of staking, op eveneens verenigende eisen.

De verenigingsfase, als zij noodzakelijk is, wijzigt diepgaand de situatie en de waarneming van de dingen. Immers betekent dat dat het elk voor zichzelf, catégorieel, het corporatisme overtroffen worden aangezien het er tenslotte om gaat zich te verenigen.

Deze eis vereist en leidt bijvoorbeeld naar dat de collectieven van werklozen zich niet meer ertoe beperken om enkel voor hen

voordelen te eisen, maar voor alle werklozen voor nieuwe rechten, voor de werknemers idem, voor de studenten idem. Men strijdt niet meer voor het recht op huisvesting in dit of dat stad maar voor het recht op huisvesting voor iedereen, eist men de inschrijvingskosteloosheid in deze faculteit niet meer, maar voor alle faculteiten. Men eist geen betere loonvoorwaarden meer in deze fabriek of sector van activiteit maar voor alle werknemers : men strijdt op nationaal niveau voor nationale overeenkomsten.

Dit eenheidsbeleid moet de bouw van een front van gemeenschappelijke strijden brengen naar de werklozen, studenten, loontrekkend. De vereniging wijzigt eveneens de inhoudelijke eisen : kleine krachtverhoudingen, kleine eisen, grote krachtverhoudingen, grote eisen. De eisen worden belangrijker, algemener en veeleisender. Hun kracht ontdekkend en middelen die de eenheid geeft, vergroten de strijden zich en radicaliseren zich. De strijd wordt algemeen en zijn technieken vermenigvuldigen zich ; gaande van staking naar de bezitting van fabrieken, van faculteiten, van de administratie via allerlei manifestaties tot de burgerlijke ongehoorzaamheid enz

Dit bereikt het heel sociaal systeem, de situatie wordt kritisch en kan in een andere problematiek kantelen. De mensen in strijd beginnen te kritiseren, te verwerpen en zich te keren tegen de bourgeoisie, zijn geld, het systeem aan te vallen dat dit geld en hun onderdrukking toelaat. De oorzaak van de ongelijkheden worden aan het kapitalisme en de Staat toegeschreven. De wetten en de instanties van laatstgenoemde, de rechtbanken, het Parlement, de regering, de politie, het leger, de politieke personen, enz... worden als borgen van het systeem geduid en als zodanig geïnformeerd.

De fase van politisering waarin wij ingaan bereidt andere gevechten voor. De bourgeoisie weet het en is geneigd om de situatie te laten rotten maar dat dreigt om gevaarlijk te worden. Men moet nog het spel spelen door op eisen toe te geven in de hoop de rust terug te brengen want de breuk is nog niet verbruikt, wij zijn nog in een eisen logica (zie hierboven). De reformistische vakbonden snellen aan de tafels van onderhandelingen toe, gewild door de regering en de werkgevers om met hen de antwoorden op deze eisen te bestuderen. Ofwel krijgen de mensen in strijd tevredenheid en komt de rust terug, ofwel zet het klem, er is geen overeenkomst en de wanorde gaat door. De situatie wordt voor- revolutionair, de mensen die strijden vallen de regering aan, de Staat, de partijen, de reformistische vakbonden. De morele waarden, de ethiek van de bourgeoisie worden betwist, een tegen ideologie blijkt : de solidariteit, anti-étatisme, men zoekt om anders en iets anders te zijn , verschillende betekenissen van het bestaan en de sociale betrekkingen enz

Natuurlijk de evolutie van het kapitalisme, de verdwijning van oude industriële plaatsen ,de plaatsen en middelen van overdracht van deze experimenten van strijd, hetgeen zeer de rijpingsprocessen moeilijk maakt, de quantificatie van deze verschillende experimenten van de klassenstrijd , vooral gezien uit een breukproblematiek . De kortstondigheid van de strijden en de structuren, bij gebrek aan voortduren maakt „de transformatieve“ band en de accumulatie van nieuwe experimenten moeilijk.

De in zichzelf gekeerde reformistische vakbeweging , in zijn ondernemingen, verdedigt slechts nog pietluttige voordelen en maakt zich opzettelijk zeer weinig zorgen om de syndicalistische beweging zijn rol te laten spelen wat zijn belang en zijn originaliteit ervan deed Na de vakbeweging van zijn echt doel omgelegd te hebben met name de defensie van de morele gevestigd belangen en van de werknemers en hun emancipatie door de afschaffing van salariat en het kapitalisme, hebben de reformisten de vakbond van haar andere levensfunctie ontdaan. Voor ons, moeten de vakbonden, zoals in hun oorsprong de plaatsen van volks- en arbeiders opvoeding zijn ; plaatsen waar men de waarden, de werkelijk socialistische en revolutionaire principes en de ideeën moet verdedigen.

Er blijft nu om de vraag te stellen om te weten welk de vakvereniging bekwaam is om het kapitalisme op economisch, politiek niveau zowel te betwisten, als ideologisch, dat wil zeggen over het geheel genomen.

- **bekwaam om de banden tussen generaties te verzekeren, de autonomie van de progressieve krachten, de onafhankelijkheid ten aanzien van de politieke partijen te waarborgen, zonder enig compromissen te sluiten met de politiciers en de vakbondslieden die aan de bourgeoisie worden verkocht.**

bekwaam om aanwezig te zijn in elke fase van de strijd, voldoende pedagogisch te zijn om op de aanwezige taken en de verschillende opeenvolgende fases klaar te zijn..

Tot nu toe ken ik slechts één concept dat aan deze eisen voldoet, het is het **ANARCHO- SYNDICALISME**, dat er één organisatie is die het draagt en het verdedigt : de **Associatie International der Terwerkgestelde**, (vrij vertaald van **Association Internationale des Travailleurs**), Franse afdeling van de **Internationale Vereniging van de Werknemers, CNT**.

Een anarcho-syndicalist. militant

Gevaarlijk omdat een dergelijke organisatie door degenen zelfs zou aangevallen worden die zij wilde verdedigen, erger nog, zij zou een feitelijk alliantie met contra-revolutionairen door haar non-engagement vormen.

Wij zien goed de noodzaak van de revindicatieve strijd, met zijn vallen, zijn gevaren, maar ook met zijn positieve vooruitzichten. Enkel de eisen die zich van onze tactische en theoretische principes verwijderden moeten bevochten worden. Alles wat tot de verbetering van de algemene levensomstandigheden bijdraagt, op economisch, psychologisch, lichamelijk niveau enz... moet ondernomen worden. Alles wat ernaar streeft het exploitatieniveau te verminderen, zelfs als hij het niet afschaft, moet voortgezet zijn. Alles wat een samenleving toelaat die in sociale klassen wordt verdeeld, moet bevochten worden.

Een andere constatering kan noodzakelijk zijn als de revindicatieve strijd min of meer onze logica van fases door accumulatie van experimenten volgt (ik ben overtuigd dat het door ervaring en behoeften zijn die de sociale tactieken en de sociale doctrines ontstaan). Het is niet voldoende om als mens in dit of dat situatie te duiken opdat, spontaan de adequate antwoorden op de doelstellingen mechanisch volgen. Men moet rekening houden met het feit dat de persoon handelt en denkt in functie van zijn doelstellingen, zijn persoonlijke en omringende ideologische verwijzingen, van zijn relationele en sociale geschiedenis die zijn psychologie markeert.

Men mag niet vergeten dat alle personen dezelfde ervaring van het sociale conflict niet hebben. Wij hebben degenen die radicale strijden maar beperkt door het aantal deelnemers en derhalve gebleven bij de fase van de eisen, of degenen die ofwel van de revoluties hebben geleefd, ofwel van de veralgemeende stakingen van het type 68 en die dezelfde ervaring en dezelfde conclusies niet hebben.

De capaciteit van de politiciers om de problemen te behandelen (manipulaties, intoxicatie...) of de manier om ze te behandelen (repressie...) grijpen eveneens in de strijdprocessen in. Vandaag stelt de vraag zich aan elke generatie over de banden die het mogelijk maakt de ervaring van de vorige generaties mee te delen want het is de accumulatie en de overdracht van al deze experimenten die mogelijk maakt om een eenheidstheorie en tactiek van de massa te volgen.

Zeer gelukkig, houdt de verwerving van waarden en strijdende kennis verband met de collectieve en historische ervaring. Het sociale, economische, ideologische milieu van een klasse markeert het bewustzijn van elke persoon van deze. Daarom spreekt men over tradities van strijden, arbeiders- of burgerlijke bastions, van revolutionaire milieu's of arbeiders-, vakbonds-, politieke reformisten.

De ideologische fase is vooruitgegaan. In geval van mislukking van de onderhandelingen, bereiden en weven de allianties zich voor. De bourgeoisie zal proberen om blok te doen en zal het doen met de werkgevers, de partijen van de rechterkant, de hoge leiders van de besturen en de lichamen van de Staat. De bourgeoisie beveelt de algemene mobilisatie van alles die het kan ondersteunen. Blijft om de posities van de partijtopy van links en de bureaucraten van de traditionele vakbondsapparaten betrokken bij deze strijden goed in te schatten. In het algemene, zal de politico-syndicalistische linkerkant mondeling een hoger bod doen, zal betere hervormingen, de bevrediging van de eisen vereisen. Dat alles om de mensen in strijd te laten geloven dat zij hun eisen ondersteunen, dat zij hun belangen vertegenwoordigen. Als de massa zich laat duperen, zullen de réformisten hun invloed gebruiken om de strijd de weg van institutionele légaliteit en door bijvoorbeeld, het idee van een regering van nationale unie, of openbaar saluut te oriënteren, soort „volksfront voor te stellen“. Regering van wie het doel, dank zij enkele réformen, zal zijn enkele kruimels en andere mini voordelen te delen aan de mensen in strijd in de hoop dat deze concessies en belofte van toekomstige wetten, geacht hun gehele bevrediging te brengen door de wettelijke middelen, de rust zullen terugbrengen.

Gelijktijdig zal deze linkerkant proberen om de strijd te beperken tot de materiële en directe eisen en zal proberen de mensen in strijd te verdelen. Via de vakbonden zal zij van haar invloed gebruik maken om de verbindingen tussen werknemers, studenten, werklozen te saboteren, enz.... Door het blokkeren alle solidariteitsacties, de doelstellingen van strijd beperken tot de ondernemingen, die revolutionaire avonturisme aangeven. Rest nog aan de mensen in strijd om hun actie te stoppen en op te bergen en de wonderen van deze volksregering afwachten die, door de strijden die zich ontbinden, rustig zijn verplichtingen zal kunnen verraden.

Want de politico-syndicalistische linkerkant heeft niet ten doel het kapitalisme en zijn ongelijkheden omver te werpen. Deze linkerkant is slechts een component van de bourgeoisie dat parlementairen, vakbondspartijbestuurders, het hoog van openbare instanties., al degenen die zich lid van een kleine en gemiddelde bourgeoisie kunnen erkennen omvat. Zijn gevestigd belangen hangen dus van het kapitalistische kader af, een libertaire sociale revolutie zou voordelen en bevoegdheden aan de leden van deze klasse afnemen. In laatste beroep zal zij elk revolutionair gedrang bestrijden en zal zich aan de conservatieve krachten verbinden. Als de linkerkant niet voldoende is om de strijden in de handhaving van de orde te kanaliseren, zal de bourgeoisie zich altijd in het dictatoriale avontuur met of zonder de wettelijke zegening van het Parlement kunnen storten. De ideologische

fase die, indien mogelijk en met kennis van zaken, zijn loopgraven heeft gedaan, is de tijd gunstig om de concrete middelen van een andere samenleving (en dus van een andere cultuur) op te stellen bekwaam om aan de nieuwe materiële en ethische eisen te voldoen. Het invoeren van deze andere samenleving zou de utopische fase genoemd kunnen worden.

Natuurlijk kan dit proces slagen ofwel kapseizen, maar niets maakt het mogelijk om zijn afloop van tevoren te voorzien.

Het is duidelijk dat deze redenering per fases daar slechts is om mijn visie van de dingen te verduidelijken. In de werkelijkheid, voegen de verschillende fases zich, overlappen zich elkaar, dringen in elkaar door. Elke fase bevat in zichzelf reeds een deel van de elementen dat het kan brengen op het niveau van hogere ontwikkeling.

De strijd kent weliswaar vooruitgangen maar ook teruggangen. De algemene stakingen kunnen zich opvolgen ofwel de plaats laten aan een uiterst verwarde en hardnekkige beweging die het bestoken op een grote schaal uitoefent.

De hypothesen zijn natuurlijk veelvoudig. De werkelijkheid, de concrete voorwaarden van de klassenstrijd zullen ons klaarheid schenken op de te houden houding.

LEVE DE ALGEMENE STAKING LEVE DE UTOPISCHE FASE

Aldus zien wij goed dat in het begin de revendicative logica niet voor of tegen het kapitalisme is, zij zouden zelfs eerder verband houden met het bestaande kader. Maar de revendicative logica, door te evolueren, kan op een belangrijke sociale crisis uitlopen.

Het andere aspect van de directe eisen is de weigering te wachten op komende mooie dagen, de grote avonden, de weigering van de beloftes van paradijzen van alle soorten, de weigering van wachtwoorden van het soort „zijt wijs en geduldig, morgen zal het beter“ zijn. Dit sociale stoïcisme bestaat ten slotte daarin om het sociale kader te willen handhaven.

De directe eis wijzigt de materiële basis van de samenleving en de personen en dus hun ideeën en verwijzingen. Want ik ben één van degenen die geloven dat de materiële basis van de samenleving, collectieven en personen in hun waarnemingen en beeldvorming van de dingen speelt. Ik geloof niet dat de grote ellende opstand en groot revolutionair bewustzijn betekent. Uitgaande van het adagium „hongerige buik heeft geen oren“, ben ik overtuigd dat de grote ellende geen plaats aan diepe analyses laat, want deze maakt te zwak, te behoeftig, dwingt te veel om het voortbestaan. Er is een zekere graad van materieel comfort nodig om zich over iets anders zorgen te maken

dan dat van de dagelijk voedingskom.

Bijvoorbeeld, is het gemakkelijk om vast te stellen dat noodzaak om te produceren tijdens de twee laatste oorlogen, een aantal vrouwen hun haard verlieten, die aldus de domheid van de werkgeversideologie ontdekten, die van de man de loontrekker en het enige financiële bron van de familie maakte. Zij ontdekten, dat zij gelijksoortige dingen konden doen: de onderneming, het salariat, en vooral de vrijheid om niet aan hun heer van echtgenoot onderworpen te worden. Ten gevolge van de groei, zal de féminisatie van de arbeidskrachten sneller gaan en de vrouwen een zekere economische autonomie en meer onafhankelijkheid brengen. Feministische ideeën hadden zich enkel nog te verspreiden vandaar volgde vergevorderden ideologische en culturele wijzigingen.

Het gezondheidscomfort heeft het idee van hygiëne gewijzigd en de lichamelijke waarneming, het geneeskundige comfort, hem, heeft de visie op de gezondheidszorg en de rol van de geneeskundige bescherming geaccentueerd, van zijn ethiek.

De arbeidstijdverkorting en de relatieve vermindering van de moeilijkheidsgraad doen ons nadenken over de vrije tijd, het plezier. Probeert vandaag maar uit te leggen dat wij daar slechts zouden zijn om te produceren en dat vrije tijd zondig is, ik laat u het resultaat raden.

Dat dit zich op individueel niveau of dat van de sociale lagen van een samenleving afspeelt, is de materiële situatie direct van invloed op hun ideeën, hun waarnemingen, hun verbeeldingen. Men denkt niet en men plant dezelfde ideeën niet in het stenenn het brons of de computer tijdperk. Men heeft hetzelfde beeld van de armoede niet in Westen als in Afrika, houdt het oordeel in deze kwestie noodzakelijkerwijs verband met de economische contexten van de landen.

Blijft ons te bepalen wat moet verdedigd, verworpen of gewijzigd worden op materieel en ideologisch niveau. Willen verwerpen, zich afkeren, en zelfs directe eisen weigeren en daarbij zelfs de basis van het materiële leven van de werknemers en onderdrukten weigeren te beïnvloeden is zowel **misdadig, bedrieglijk als gevaarlijk.**

Misdadiger omdat het ontkennen van het recht van het leven van de meest onderdrukten te beteren door te weigeren het evolutieve verhoudingen van de revendicatives strijden in het bewustzijn te voeren. De ideologisch materieel-concept situationeel verhoudingen ontkennen lijkt me te ambigu voor een syndicalist.

Bedrieglijk omdat een revolutionaire organisatie die elk revendicatif aspect zou verwerpen zou geen enkel effect hebben in de sociale klassenstrijden en derhalve tot niets zou dienen want de massa's zouden van de diensten van zo'n organisatie voorbijgaan door hun revendicative strijden niettemin voort te zetten.